

Jeg vedkjender mig forøvrigt ganske disse Udtryks Rigtighed, og jeg troer navnlig, at man skal søge Pressens Misbrug væsentligt hemmet ved dens egen Anvendelse i den modsatte Retning. Det er ogsaa, som en tidligere Skribent, der har talt om Trykkefriheden, har sagt, at Pressen er et Achilles's Spyd, som læger, idet det saarer. Jeg troer, at man i Pressen selv skal søge det bedste og det virksomste Middel imod de Misbrug, som ingen Lov — den være nok saa vel affattet — vil være istand til at afhjælpe. Jeg skal dernæst kun tillade mig at bemærke med Hensyn til hvad der er blevet anført mod det Endringsforslag, som jeg har tilladt mig, nemlig at Ordet „berettiget“ foran „Bogtrykker“ skulde udgaae, at jeg dog endnu ikke har fundet mig overbevist om, at dette Ord ikke helst burde udelades af Lovudkastet. Det er blevet bemærket af den høitagtede Justitsminister, at han ikke har anset det nødvendigt at forbeholde sig Ret til at udstede Bogtrykkerbevillinger, og det er ogsaa blevet anført af flere andre ærede Talere, at man derved kun stgtede til den almindelige Berettigelse, som Bogtrykkerne skulle have; men det er netop det, som forekommer mig at være misligt i en Lov, som man udgiver om Pressens Brug, at ville tage Hensyn til Ordningen af de borgerlige Næringsveie; dette forekommer mig let kan give Anledning til Misforstaaelse, til Usikkerhed og Uvisshed hos Enhver, der skal tage Hensyn til en saadan Lov, naar han vil benytte Pressen — det være sig enten som Forfatter eller som Forlægger eller hvem der ellers kan komme i det Tilfælde at skulle benytte Pressen. Jeg troer, at det er simplere, naturligere og rigtigere, at man indskrænker sig til den almindelige Bestemmelse, at Bogtrykkeren skal trykke sit Navn paa Skriftet, og derved tilkjendegive sin Ansvarlighed, end at man indlader sig paa at omtale hans Berettigelse. Jeg kan ogsaa i denne Henseende navnlig henholde mig til hvad der er blevet bemærket fra Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn og navnlig fra Borgerrepræsentanterne. Den foregaaende Indenrigsminister har henvendt sig til Communalbestyrelsen med det Spørgsmaal, hvorledes man antog der maatte

være at forholde med Hensyn til Bogtrykker-næringsveien; forsaavidt dette Spørgsmaal kunde komme under Overveielse ved Udsættelsen af den nye Presselov, og han har, saavel med Hensyn hertil, som med Hensyn til den borgerlige Næring i Almindelighed, henstillet, om der ikke i Fremtiden, naar Privilegierne skulle ophæves, maatte kunne udfordres visse andre Regler, navnlig med Hensyn til Duelighedsprøve, og mulig ogsaa om man ikke kunde fordre en vis Formue hos den, der vilde etablere sig som Bogtrykker. Men man har derpaa svaret samme fra Borgerrepræsentationens Side, at det ikke stod i nogen Forbindelse med Presseloven, at det var Forkrifter og Regler, som maatte aldeles henhøre under de almindelige borgerlige Næringsforhold, og som man formeente først til den Tid vilde komme under Overveielse. Jeg veed ikke, om maaskee den ærede Ordfører vil see sig istand til at oplyse, om der ikke er udgaaet lignende Forespørgsler til andre Communer i Landet og hvorledes de have yttret sig i den Retning. Jeg kan ikke Andet, end vedvarende staae i den For- mening, at dette helst maatte udelades af Presseloven. Jeg skal dernæst ogsaa med Hensyn til, at Bogtrykkernæringsveien hidtil har været knyttet til Meddelelse af Privilegium, og forsaavidt dette ogsaa er blevet anset som en vigtig Betyggelse for Pressens Brug, dog tillade mig at bemærke, at netop den Rettighed, som saaledes har været forbeholdt Regjeringen til at kunne meddele Bogtrykkeri-Privilegier, uden hvilke intet Bogtrykkeri kunde drives, maaskee endog turde have vilst sig at være til Skade. Der har f. Ex. til disse Bogtrykkeri-Privilegier paa sine Steder og til visse Læder været knyttet bestemte Rettigheder for dem, der erhvervede dem. Man har saaledes til flere Privilegier knyttet Avertissementsret, en Ret til paa visse Steder at optage Avertissementer. Nu er det naturligt, at det Blad, som havde en saadan Eneret, maatte, alene af den Grund, blive det Blad, som blev meest holdt og meest læst. Det har ogsaa netop været Tilfældet i Slesvig, at der har været meddeelt Privilegium til en Bogtrykker i Haderslev, som udgav et Ugekrift eller et Dagblad med en saadan Eneret og